



## HEDGING STRATEGIC ȘI DINAMICA REZILIENȚEI PE FLANCUL ESTIC: ROMÂNIA ÎNTRE SUA, NATO ȘI UE

*Maior dr. Sînziana IANCU*

*Centrul Euro-Atlantic pentru Reziliență, Ministerul Afacerilor Externe*

DOI: 10.55535/GMR.2026.1-2.04

*Starting from the theoretical framework of strategic hedging, Romania does not adopt a classical model of balancing between great powers, but a limited and intra-allied hedge, compatible with its Euro-Atlantic commitments. The Strategic Partnership with the US, as a pillar of military security and deterrence on the eastern flank, contributes substantially to the strategic balance/hedging position adopted by Romania, while capitalizing on the European dimension for development, resilience and strategic stability.*

*Prospectively, Romania is not in a process of strategic reorientation from the US to the EU, but in a pragmatic recalibration of the balance between the two dimensions, consistent with the national and Euro-Atlantic strategic documents. In this respect, strengthening Romania's strategic profile in the Black Sea region, increasing the level of its own capabilities, but also maintaining cooperation within NATO and the EU define the conditions for transforming strategic hedging into a multiplier of geopolitical resilience and influence.*

*Keywords: deterrence; hedging; Black Sea region; military security; Romania;*

## PROLEGOMENE

*Securitatea* – un concept fundamental în trilogia care cuprinde existența statului, apărarea suveranității și axiologia statală conservată în cultura populației și pe teritoriul național. Securitatea statului este definită de capacitățile pe care acesta le deține și le utilizează pentru a descuraja nu doar amenințările interne, ci și pe cele externe. În ceea ce privește România, securitatea națională necesită o atenție deosebită, având în vedere dinamica permanentă a aspectelor geopolitice, în special în proximitatea sa geografică. Volatilitatea mediului de securitate, numeroasele riscuri, vulnerabilități și amenințări, competiția globală și instabilitatea în creștere la nivel mondial conturează, în mod cumulativ, un scenariu al incertitudinii, temerilor și confuziei.

În ultimii ani, conceptul de *securitate națională* a evoluat dincolo de simpla apărare militară convențională. Pe lângă confruntarea armată, amenințările contemporane sunt din ce în ce mai complexe, materializându-se prin campanii de dezinformare, atacuri cibernetice, presiuni economice și, în mod evident, izolare diplomatică (Constantin, 2025). Prin urmare, necesitatea unor strategii fezabile devine o preocupare stringentă. România conștientizează faptul că alinierea și cooperarea cu organizațiile internaționale reprezintă unele dintre avantajele sale strategice. Aceasta nu doar că obține sprijin politic și decizional, dar, prin implicarea sa în formate regionale, precum exercițiile de instruire NATO, Inițiativa celor Trei Mări și eforturile de politică externă ale Uniunii Europene, beneficiază și de o agendă de securitate mutuală și colectivă (NATO, 2022). Toate aceste organizații au rolul de a consolida angajamentele de securitate și de a extinde anvergura diplomatică.

Un stat ca România, aflat permanent la intersecția unor interese majore în zona Mării Negre, nu își permite să se alinieze exclusiv la politica și direcția unui stat, organizații internaționale sau alianțe. În schimb, statul român își asumă menținerea unui anumit nivel de flexibilitate în diversitatea relațiilor internaționale. Astfel, România,

*Securitatea națională necesită o atenție deosebită, având în vedere dinamica permanentă a aspectelor geopolitice, în special în proximitatea sa geografică. Volatilitatea mediului de securitate, numeroasele riscuri, vulnerabilități și amenințări, competiția globală și instabilitatea în creștere la nivel mondial conturează, în mod cumulativ, un scenariu al incertitudinii, temerilor și confuziei.*



*Consolidarea Parteneriatului Strategic cu SUA, consacrat oficial în anul 1997 și aprofundat ulterior printr-o cooperare militară, politică și tehnologică susținută, a transformat România într-un aliat de prim rang al NATO și un veritabil pilon de stabilitate regional, confirmând, astfel, importanța rolului României în arhitectura de securitate a flancului estic al Alianței.*

fiind atât stat membru al NATO, cât și al UE, adoptă o politică europeană, în paralel cu una transatlantică, creând o gamă largă de opțiuni și alianțe strategice. Această dublă abordare ajută România să devină atât beneficiar, dar și furnizor de stabilitate în spațiul Mării Negre.

Într-un context definit de insecuritate și numeroase evenimente inopinate de tip „Black Swan” sau chiar „Grey Rhino” în situații predictibile, dar ignorate, sprijinite de metode hibride, pornind de la atacuri cibernetice și ajungând la spionaj și acțiuni de dezinformare și sabotaj, conceptul de „hedging strategic” capătă o relevanță determinantă, în special din punct de vedere al rezilienței în relațiile de cooperare internațională.

În acest sens, consolidarea Parteneriatului Strategic cu SUA, consacrat oficial în anul 1997 și aprofundat ulterior printr-o cooperare militară, politică și tehnologică susținută, a transformat România într-un aliat de prim rang al NATO și un veritabil pilon de stabilitate regional, confirmând, astfel, importanța rolului României în arhitectura de securitate a flancului estic al Alianței. Această ambivalență – parteneriatul strategic cu SUA și apartenența la UE – oferă României, pe lângă o responsabilitate dublu direcționată, și o dublă umbrelă de protecție. Prezenta lucrare examinează interacțiunea dintre aceste două dimensiuni, evidențiind beneficiile asociate menținerii unui echilibru strategic coerent.

## **PARTENERIATELE STRATEGICE ALE ROMÂNIEI – PILOANE ALE POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE A ROMÂNIEI**

România are, în prezent, 14 parteneriate strategice, cu SUA, Azerbaidjan, Republica Coreea, Franța, Bulgaria, Italia, Japonia, Georgia, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, Polonia, Turcia, Ungaria, Spania și Moldova. Totodată, România are creionată și o relație specială cu India și Republica Populară Chineză. Cronologic, relația României cu aceste state a fost ridicată la nivel de parteneriat strategic, astfel (MAE, 2025):

❖ În 1997, cu SUA (11 iulie): Consolidarea parteneriatului strategic dintre SUA și România a fost oficializată, în timp, atât prin „Declarația comună cu privire la Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii”, adoptată la 13 septembrie 2011, la Washington, de către președintele României



și omologul său american, cât și prin „*Declarația comună cu privire la implementarea Parteneriatului Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii*”, adoptată la 19 iunie 2018, la București, de către delegațiile celor două părți la Reuniunea la nivel politic de Dialog Strategic România-SUA, respectiv de „*Declarația Comună a Președintelui României, Klaus Iohannis, și a Președintelui Statelor Unite ale Americii, Donald J. Trump*”, din 20 august 2019, de la Washington D.C.

❖ În același an (1997), cu Italia (17 aprilie): prin semnarea *Declarației comune a miniștrilor afacerilor externe ai României și Italiei privind Parteneriatul Strategic româno-italian*. Ulterior, la data de 9 ianuarie 2008, la București, miniștrii de externe ai României și Italiei au semnat *Declarația Comună a miniștrilor afacerilor externe ai României și Republicii Italiene privind Parteneriatul Strategic Consolidat româno-italian*.

❖ În anul 2002, cu Ungaria (29 noiembrie): prin intermediul semnării *Declarației privind cooperarea și parteneriatul strategic româno-ungar pentru Europa în secolul XXI*.

❖ La un an distanță (2003), cu Marea Britanie (iunie), prin adoptarea documentului intitulat *Marea Britanie și România în Europa: Parteneriat Strategic*. Ulterior, în iunie 2011, a fost convenită *Declarația Comună privind relansarea Parteneriatului Strategic dintre România și Marea Britanie*.

❖ În 2008, cu Republica Coreea (8 septembrie): prin semnarea *Declarației comune privind stabilirea unui Parteneriat Strategic între România și Republica Coreea*.

❖ La două luni distanță (2008), cu Franța (februarie): prin semnarea, la București, a *Declarației comune*, de către președinții celor două state. Ulterior, în noiembrie 2018, cei doi șefi de stat au semnat, la Paris, o nouă *Declarație politică asupra Parteneriatului Strategic*.

❖ În anul 2009, cu Azerbaidjan (30 septembrie): prin semnarea *Declarației privind stabilirea unui parteneriat strategic între România și Republica Azerbaidjan*, cu ocazia vizitei oficiale în România a președintelui azer, Ilham Aliyev (28-30 septembrie 2009).

❖ Imediat apoi, în 2009, cu Polonia (7 octombrie): prin semnarea *Declarației Comune a Președinților României și Republicii Polone*, cu ocazia vizitei Președintelui Republicii Polone în România.

*La data de 9 ianuarie 2008, la București, miniștrii de externe ai României și Italiei au semnat Declarația Comună a miniștrilor afacerilor externe ai României și Republicii Italiene privind Parteneriatul Strategic Consolidat româno-italian.*



La data de 8 martie 2013, la New Delhi, miniștrii de externe ai României și Indiei au semnat Declarația Comună privind stabilirea unui Parteneriat Extins între România și India.

❖ Ulterior, în 2010, cu Moldova (27 aprilie): prin semnarea, la București, a *Declarației privind instituirea unui parteneriat strategic între România și Republica Moldova pentru integrarea europeană a Republicii Moldova*.

❖ În 2011, cu Turcia (12-13 decembrie): prin semnarea *Declarației Comune a Parteneriatului Strategic dintre România și Republica Turcia*, cu ocazia vizitei de stat a președintelui României în Republica Turcia.

❖ În anul 2013, cu Spania (22 iulie): prin anunțul prim-ministrului României și al președintelui guvernului spaniol, în cadrul conferinței de presă comune, referitor la decizia politică de stabilire a parteneriatului strategic între cele două state.

❖ În 2022, cu Georgia (11 octombrie): prin semnarea *Declarației privind stabilirea unui Parteneriat Strategic între România și Georgia*, cu ocazia vizitei oficiale în România a președintelui Georgiei, doamna Salome Zourabichvili (10-12 octombrie 2022).

❖ Peste un an, în 2023, cu Japonia (7 martie): prin semnarea *Declarației Comune de Instituire a Parteneriatului Strategic dintre România și Japonia* de către președintele României, domnul Klaus Iohannis, și prim-ministrul Japoniei, Fumio Kishida, cu ocazia vizitei oficiale întreprinse de șeful statului român în Japonia, în perioada 6-10 martie 2023.

❖ În același an (2023), cu Bulgaria (15 martie): prin semnarea *Declarației Parteneriatului Strategic dintre România și Republica Bulgaria*, de către cei doi șefi de stat, la Sofia.

La data de 8 martie 2013, la New Delhi, miniștrii de externe ai României și Indiei au semnat *Declarația Comună privind stabilirea unui Parteneriat Extins între România și India*. Ulterior, la 23 februarie 2024, a fost adoptată *Declarația comună aniversară, ca urmare a 10 ani de la stabilirea Parteneriatului Extins între România și India în 2013 (Joint Declaration following the 10<sup>th</sup> Anniversary of the Signing of the Joint Statement on Establishing Extensive Partnership between Romania and India)*. Totodată, în anul 2004, a fost semnată o declarație politică comună, la nivel de președinte, cu ocazia vizitei președintelui chinez, Hu Jintao, în România, intitulată *Declarația Comună a României și a Republicii Populare Chineze privind Stabilirea unui Parteneriat Amplu de Prietenie și Cooperare* (MAE, 2025).

Aceste parteneriate ale României definesc o mare parte din politica externă și de securitate a României, fiecare dintre acestea fiind o reușită în strategiile de gestionare a relațiilor internaționale.

### **Parteneriatul strategic dintre România și SUA – element esențial al triadei de acțiune din politica externă și de securitate a României**

De la lansarea sa, parteneriatul strategic a reprezentat un reper esențial al politicii externe a României, precum și un instrument eficient de cooperare în sprijinul eforturilor țării noastre de reformă în domeniile politic, economic, militar și administrativ (Ib.).

În conformitate cu Strategia Națională de Apărare a Țării anterioară (pentru perioada 2020-2024) (Administrația Prezidențială, 2020), precum și cu cea actuală, care prevede perioada 2025-2030 (Administrația Prezidențială, 2026), aprofundarea și extinderea Parteneriatului Strategic cu SUA este una dintre componentele triadei de acțiune care fundamentează politica externă și de securitate a României.

România își construiește strategia de securitate pornind de la premisa că principalele sale garanții sunt apartenența la NATO și relația privilegiată cu SUA, partener care îi împărtășește percepția asupra nivelului amenințărilor în zona frontierei estice a Alianței (Ib.).

În actuala strategie de securitate a țării, pentru perioada 2025-2030, conceptul central este reprezentat de „*independența solidară*”, concept care a rezultat, potrivit analiștilor, atât din analiza situației actuale din teren, cât și dintr-o viziune de dezvoltare pe termen mediu: „(...) *România este văzută ca o țară mai sigură pe propriile capacități, deși instituțiile nu s-au adaptat încă în totalitate ritmului de evoluție al societății și economiei.*” (Popovici, 2025). Potrivit strategiei, *independența solidară* nu poate apărea în afara mediului internațional. În acest sens, apartenența la structuri, precum NATO și UE, contextualizează acest concept, oferindu-i relevanță și credibilitate: „*România și-a consolidat poziția prin solidaritate și loialitate față de aliați, dar și prin urmărirea consecventă a propriilor interese. Astfel, independența și solidaritatea se întăresc reciproc: una nu poate exista pe deplin fără cealaltă*”. (Ib.). De asemenea, pe plan internațional, documentul acordă o importanță



*„România și-a consolidat poziția prin solidaritate și loialitate față de aliați, dar și prin urmărirea consecventă a propriilor interese. Astfel, independența și solidaritatea se întăresc reciproc: una nu poate exista pe deplin fără cealaltă”.*



*Dimensiunea militară a parteneriatului a cunoscut o consolidare semnificativă începând cu mijlocul anilor 2000. Acordul privind prezența și activitățile forțelor Statelor Unite pe teritoriul României a creat premisele unei cooperări operaționale extinse, iar decizia de amplasare a sistemului american de apărare antirachetă pe teritoriul românesc a reprezentat un pas strategic major.*

majoră Parteneriatului Strategic cu SUA, considerat un pilon esențial al securității și prosperității României (Ib.). În context, prezența militară americană și investițiile SUA în domeniul strategic sunt văzute ca elemente care întăresc bazele securității naționale.

### **Evoluția parteneriatului strategic dintre România și SUA**

Ridicarea relațiilor româno-americane la nivel de Parteneriat Strategic, în vara anului 1997, a reprezentat un moment de inflexiune major în politica externă și de securitate a României post-Război Rece. Vizita la București a președintelui american William (Bill) J. Clinton a transmis un semnal politic puternic privind susținerea parcursului euroatlantic al României și a deschis calea unei cooperări aprofundate, ancorată în valori comune și interese strategice convergente. Dialogul diplomatic ulterior, concretizat prin schimburi oficiale la nivelul ministerelor de externe și prin definirea domeniilor prioritare de cooperare, a pus bazele unei relații bilaterale structurale și de durată.

În anii următori, sprijinul Statelor Unite pentru integrarea României în NATO a fost alimentat de angajamentele asumate de București în planul reformelor interne, dar și de profilul tot mai activ al României ca furnizor de securitate. Ulterior atentatelor din data de 11 septembrie 2001, România s-a poziționat ferm alături de Washington, în eforturile globale de combatere a terorismului, prin participarea cu trupe militare la operațiile din Afganistan și Irak și prin întărirea cooperării bilaterale în domeniul securității. Această convergență strategică s-a reflectat inclusiv în intensificarea colaborării în domeniul de combatere a criminalității transfrontaliere, precum și a amenințărilor de tip hibrid și neconvențional, context în care a fost deschis Biroul FBI la București, ca expresie a încrederii instituționale reciproce.

Dimensiunea militară a parteneriatului a cunoscut o consolidare semnificativă începând cu mijlocul anilor 2000. Acordul privind prezența și activitățile forțelor Statelor Unite pe teritoriul României a creat premisele unei cooperări operaționale extinse, iar decizia de amplasare a sistemului american de apărare antirachetă pe teritoriul românesc a reprezentat un pas strategic major. Certificarea capacității operaționale a facilității Aegis Ashore Deveselu și integrarea acesteia în arhitectura de apărare a NATO au confirmat rolul României ca pilon de securitate pe flancul estic al Alianței (Bătcă, 2026).

Anul 2011 a fost marcat de adoptarea *Declarației privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI*, document care a conferit relației bilaterale o structură conceptuală coerentă și o viziune pe termen lung. Aceasta a extins cooperarea dincolo de sfera strict militară, incluzând domenii precum economia, energia, cercetarea, educația, știința și schimburile interumane, și a instituit un mecanism de dialog strategic bilateral, desfășurat periodic la nivel politic și tehnic.

Dialogul la nivel înalt dintre președintele României Klaus Iohannis și președintele Statelor Unite Donald J. Trump, concretizat prin vizitele oficiale din 2017 și 2019, a contribuit la recalibrarea și adaptarea Parteneriatului Strategic la noile realități de securitate. Declarația comună din august 2019 a stabilit direcții clare de cooperare în domenii precum apărarea, securitatea energetică, investițiile, buna guvernare și combaterea corupției, introducând, totodată, noi axe de colaborare, precum securitatea rețelelor 5G și sectorul nuclear civil.

Recent, la 4 februarie 2026, Președintele Senatului român a participat la Forumul Interparlamentar de Securitate organizat în Washington D.C., unde a reafirmat menținerea angajamentelor asumate la nivel aliat, inclusiv obiectivul de a aloca 5% din PIB pentru apărare și securitate până în anul 2035: „A fost evidențiat faptul că România își menține angajamentele asumate la nivel aliat, inclusiv obiectivul de a aloca 5% din PIB pentru apărare și securitate până în anul 2035, precum și eforturile de dezvoltare a capacităților militare și a industriei naționale de apărare, în strânsă cooperare cu partenerii euroatlantici și, în mod special, cu Statele Unite ale Americii.” (Eduard, 2026). Totodată, Secretarul de Stat al SUA, Marco Rubio, a apreciat eforturile României în ceea ce privește îndeplinirea angajamentelor în zona de cheltuieli pentru apărare și rolul de furnizor de securitate pe care îl are în spațiul Mării Negre (Bâtcă, ib.).

În contextul deteriorării mediului de securitate regională, România și SUA își coordonează, în prezent, eforturile, alături de aliații euroatlantici, pentru a gestiona consecințele războiului de agresiune declanșat de Federația Rusă împotriva Ucrainei. Cooperarea vizează atât sprijinul acordat Kievului, cât și atenuarea efectelor indirecte asupra securității regionale și globale, inclusiv în domeniul alimentar și energetic.



*Anul 2011 a fost marcat de adoptarea Declarației privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI, document care a conferit relației bilaterale o structură conceptuală coerentă și o viziune pe termen lung. Aceasta a extins cooperarea dincolo de sfera strict militară, incluzând domenii precum economia, energia, cercetarea, educația, știința și schimburile interumane, și a instituit un mecanism de dialog strategic bilateral, desfășurat periodic la nivel politic și tehnic.*



## CONCEPTUL DE HEDGING ÎN RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ȘI LEGĂTURA ACESTUIA CU CONCEPTUL DE REZILIENȚĂ

Prin tradiție, România a considerat diplomația un instrument important al artei guvernării, mai ales în contextul apartenenței sale la organizații multilaterale, precum NATO și UE. În ceea ce privește beneficiile pentru aliații săi, cum sunt NATO și UE, România oferă oportunități semnificative de proiectare a stabilității și influenței în regiune, datorită poziției sale strategice, legăturilor istorice cu Europa de Est și dedicării față de principiile euroatlantice: *„Securitatea națională nu mai poate fi privită exclusiv prin prisma puterii militare într-o perioadă marcată de incertitudine și amenințări multifacetate, mai ales în condițiile în care diplomația oferă statelor un mijloc flexibil și pașnic de anticipare, gestionare și reducere a riscurilor prin intermediul oamenilor, instituțiilor și valorilor sale.”* (Constantin, 2025). Fundamentul securității constă în facilitarea creării de alianțe, dezvoltarea cooperării și diminuarea situațiilor problematice înainte ca acestea să se intensifice și să se transforme în crize. Toate aceste elemente sunt, de asemenea, rezultatul strategiilor și politicilor diplomatice. Cu alte cuvinte, diplomația rămâne prima și cea mai eficientă linie de apărare, atât în timp de pace, cât și în perioade de criză (ib.).

*„Securitatea națională nu mai poate fi privită exclusiv prin prisma puterii militare într-o perioadă marcată de incertitudine și amenințări multifacetate, mai ales în condițiile în care diplomația oferă statelor un mijloc flexibil și pașnic de anticipare, gestionare și reducere a riscurilor prin intermediul oamenilor, instituțiilor și valorilor sale.”*

*Hedging*-ul reprezintă arta supremă a unei diplomații echilibrate și deschise către toți actorii. În plan teoretic, *hedging*-ul este o strategie de politică externă prin care un stat urmărește să reducă riscurile într-un mediu internațional incert sau instabil, fără a se angaja pe deplin într-o alianță sau coaliție exclusivă și fără a antagoniza alte mari puteri. Cu alte cuvinte, este vorba despre o diplomatie echilibrată față de toți actorii relevanți. Pe scurt, statul nu alege în mod categoric o singură direcție sau un singur „*tablou*” strategic, ci își menține opțiunile deschise pentru a preveni riscuri și amenințări potențiale viitoare. Astfel, un stat adoptă simultan politici de cooperare și prudență față de anumite mari puteri, ceea ce îi permite să beneficieze de colaborare, protejându-se în același timp împotriva eventualelor amenințări.

Caracteristicile-cheie ale *hedging*-ului sunt:

- ambiguitate strategică – statul nu se aliniază complet la un alt actor/stat, ci păstrează un anumit grad de flexibilitate;

- opțiuni diversificate – dezvoltarea de multiple parteneriate pe domenii PMESII (politic, militar, economic, social, infrastructură, informații), tehnologie ș.a.;
- costuri mari evitate – nu este nici o confruntare directă, când apare opoziția față de o putere (*balancing*), nici o afiliere completă sau aderare totală la strategia unei puteri dominante (*bandwagoning*);
- minimizarea riscurilor – pregătirea pentru evenimente ostile sau neanticipate.

Pe scurt, *hedging* este o strategie prin care un stat reduce riscul geopolitic prin diversificarea opțiunilor, menținerea unui echilibru între mari puteri și păstrarea flexibilității strategice. Este un mecanism de protecție într-o lume incertă, situat conceptual între *balancing* și *bandwagoning* (Ciorciari, 2019).

*Reziliența* însă reprezintă un ansamblu de strategii implementate de la nivelul indivizilor până la autoritățile publice centrale și instituțiile statului, ale căror domenii de activitate includ, printre altele, asigurarea continuității guvernării, furnizarea serviciilor esențiale și îndeplinirea funcțiilor principale necesare gestionării situațiilor de criză care pot afecta capacitatea națională de răspuns și readucerea acesteia la normalitate (Glod, 2025). Prin urmare, creșterea rezilienței devine un pilon central al apărării colective, contribuind la reducerea riscurilor de securitate și la menținerea coeziunii statale, a independenței, a securității naționale și a securității statelor membre ale NATO (Ib.).

Statutul României de membru cu drepturi depline al NATO a generat dezvoltarea de politici interne pentru a face față noilor tipuri de riscuri și potențiale amenințări la adresa securității naționale, precum: extinderea fenomenului terorist, radicalizarea religioasă, apariția unor entități statale sau non-statale capabile să dobândească capacități de producere a armelor de distrugere în masă și apariția unui nivel ridicat de instabilitate și insecuritate în zona Mării Negre (Glod, ib.).

Din această perspectivă, *hedging-ul strategic* poate fi înțeles ca o formă expresivă de reziliență pe care orice stat o poate adopta, în special acele state care, la un moment dat, au existat într-o sferă de influență. Un exemplu concret poate fi regăsit în statele din Asia de Sud-Est, precum Singapore și Vietnam, care cooperează economic cu Republica Populară Chineză, consolidând simultan relațiile



*Creșterea rezilienței devine un pilon central al apărării colective, contribuind la reducerea riscurilor de securitate și la menținerea coeziunii statale, a independenței, a securității naționale și a securității statelor membre ale NATO.*



Conceptul de „hedging” strategic definește o strategie prin care un stat, în loc să se alinieze exclusiv unui singur pol de putere, utilizează măsuri de cooperare și parteneriate stratificate cu mai mulți actori, având ca obiectiv principal reducerea vulnerabilităților într-un mediu internațional incert. Spre deosebire de *balancing* și *bandwagoning*, *hedging-ul* nu urmărește nici confruntarea directă, nici subordonarea totală, ci, mai degrabă, păstrarea spațiului strategic de manevră.

de securitate cu SUA. În mod similar, India cooperează cu SUA în regiunea Indo-Pacifcă, menținând, totodată, relații cu Federația Rusă.

Aplicarea acestui concept în cazul României este oarecum nuanțată, având în vedere faptul că România este stat membru atât al NATO, cât și al UE, cu angajamente ferme de securitate care limitează semnificativ posibilitatea adoptării unei strategii clasice de *hedging* de tip asiatic. Cu toate acestea, România practică forme selective, dar funcționale, de *hedging*, în special în domeniile economic, energetic și diplomatic.

### **Hedging strategic: avantaje și limite în cazul României**

Așa cum am menționat, conceptul de *hedging strategic* definește o strategie prin care un stat, în loc să se alinieze exclusiv unui singur pol de putere, utilizează măsuri de cooperare și parteneriate stratificate cu mai mulți actori, având ca obiectiv principal reducerea vulnerabilităților într-un mediu internațional incert. Spre deosebire de *balancing* și *bandwagoning*, *hedging-ul* nu urmărește nici confruntarea directă, nici subordonarea totală, ci, mai degrabă, păstrarea spațiului strategic de manevră.

România nu reprezintă un exemplu tipic de *hedging clasic*, fiind ferm integrată în NATO și în UE și având o orientare strategică predominantă către SUA. Totuși, într-un mediu multipolar, România poate adopta ocazional micro-forme de *hedging*, pentru a-și diversifica relațiile economice, a gestiona dependențele și, mai ales, pentru a-și consolida reziliența națională. Prin urmare, în cazul României, *hedging-ul strategic* se referă, în principal, la o abordare pe două direcții: consolidarea parteneriatului cu SUA și, simultan, valorificarea statutului de membru al UE pentru creștere economică și dezvoltare tehnologică. În acest mod, România poate juca un rol semnificativ în menținerea rezilienței într-un sistem regional dinamic și volatil.

Potrivit unor autori (Caloianu ș.a.), *hedging-ul* oferă posibilitatea de a „juca” mai multe cărți simultan, prin menținerea relațiilor diplomatice și economice atât cu marile puteri occidentale, cât și cu state precum Republica Populară Chineză sau Federația Rusă. Aș merge mai departe, cu un contra-argument, sugerând că *hedging-ul* nu este nici limitat, nici dependent de categorizări geografice sau politice care împart actorii în prieteni și adversari. În esență, *hedging-ul* reprezintă un mod de supraviețuire în ape necartografiate, nu neapărat mai ostile

(Caloianu, ib.). Din această perspectivă, în cazul României, *hedging-ul* poate fi observat în efortul de a realiza un echilibru optim între NATO și UE, concomitent cu alinierea la anumite obiective de securitate ale SUA, având în vedere rolul acestora ca partener strategic-cheie în politica externă și de securitate a României.

Un avantaj major al utilizării *hedging-ului strategic* constă în reducerea riscurilor strategice într-un mediu de securitate volatil. Cu alte cuvinte, ancorându-se în relația strategică cu SUA și, în același timp, consolidând dimensiunea europeană a securității, România evită dependența exclusivă de un singur furnizor de securitate. Mai mult, *hedging-ul strategic* contribuie la diversificarea partenerilor, surselor și opțiunilor în multiple domenii, dincolo de cel politic, precum economia și energia. Astfel, România urmărește reducerea dependenței de resurse provenite din Federația Rusă, dezvoltând simultan cooperarea transatlantică și europeană, ceea ce nu doar întărește securitatea energetică, ci și autonomia procesului decizional.

În acest context, putem vorbi despre creșterea relevanței strategice a României. Rolul său de actor de legătură între UE, SUA și NATO, pe Flancul Estic, în special în regiunea Mării Negre, îi oferă capacitatea de a beneficia atât de dimensiunea transatlantică, cât și de cea europeană a securității. În același timp, *hedging-ul* controlat oferă flexibilitate diplomatică, iar România poate sprijini inițiativele europene de autonomie strategică fără a contraveni angajamentelor sale transatlantice, menținându-și, astfel, profilul de aliat loial, dar nu pasiv.

Cu toate acestea, principalul aspect de limitare derivă din statutul României de aliat NATO, întrucât spațiul de manevră pentru *hedging* este relativ restrâns, având în vedere angajamentele de securitate colectivă, care impun claritate strategică și predictibilitate. Orice percepție de confuzie, ambiguitate sau dualitate poate fi interpretată ca reticență sau, mai grav, ca lipsă de angajament. Din această perspectivă, pot apărea și alte dezavantaje, în special în retorica adversarilor. O percepție externă de ambivalență strategică poate alimenta discursuri privind lipsa de coeziune pe Flancul Estic și slăbirea solidarității euroatlantice.

Atunci când prioritățile europene și cele transatlantice nu sunt aliniate, o poziție de tip *hedging* poate genera tensiuni instituționale



*În cazul României, hedging-ul poate fi observat în efortul de a realiza un echilibru optim între NATO și UE, concomitent cu alinierea la anumite obiective de securitate ale SUA, având în vedere rolul acestora ca partener strategic-cheie în politica externă și de securitate a României.*



*Pentru România, hedging-ul nu poate constitui o strategie de bază în sens clasic, ci, mai degrabă, un instrument complementar unei alinieri strategice clare la spațiul euroatlantic. Deși România poate beneficia de un hedging selectiv, ea se poate confrunta și cu riscuri. Într-adevăr, beneficiile pot fi maximizate atunci când acesta este aplicat selectiv, transparent și în coordonare cu aliații, însă riscurile cresc atunci când hedging-ul este perceput ca ambiguitate sau indecizie.*

și incoerență în procesul decizional. În absența unei coordonări strategice clare și bine organizate, riscul apariției unor mesaje contradictorii și chiar al ratării unor oportunități devine considerabil. Pe plan intern, existența unor perspective instituționale diferite este frecventă, însă, atunci când există două direcții strategice pe care România dorește și trebuie să le mențină într-o stare de convergență sau, cel puțin, de complementaritate, asemenea divergențe pot conduce la decizii perturbatoare și la diminuarea credibilității internaționale.

Mai mult, pentru un stat de dimensiune medie precum România, un *hedging excesiv* riscă să devină *reactiv*, și *nu strategic*. În absența unor capacități naționale ferme și eficiente, diversificarea relațiilor externe poate conduce la dispersarea resurselor și la diluarea eforturilor în locul consolidării unei posturi coerente de descurajare.

În acest context, pentru România, *hedging-ul* nu poate constitui o strategie de bază în sens *clasic*, ci, mai degrabă, un *instrument complementar* unei alinieri strategice clare la spațiul euroatlantic. Deși România poate beneficia de un *hedging selectiv*, ea se poate confrunta și cu riscuri. Într-adevăr, beneficiile pot fi maximizate atunci când acesta este aplicat selectiv, transparent și în coordonare cu aliații, însă riscurile cresc atunci când *hedging-ul* este perceput ca ambiguitate sau indecizie.

Astfel, România ilustrează un model de *hedging limitat și responsabil*, în care flexibilitatea diplomatică și diversificarea economică coexistă cu angajamente ferme de securitate, transformând această abordare într-un multiplicator al rezilienței, și nu într-o alternativă la un model de securitate bazat exclusiv pe alianțe.

\*

*Așadar, este România mai puțin orientată spre SUA, în contextul celor mai recente evoluții geopolitice?*

*Nu într-un sens structural.* Pentru România, relația strategică cu SUA rămâne un pilon central al strategiei de securitate națională dintr-un motiv simplu: în prezent, nici UE, nici statele europene, la nivel individual, nu sunt capabile să ofere garanții militare echivalente cu cele furnizate de SUA, în special pe Flancul Estic. Mai concret, bazele militare<sup>1</sup> (globalsecurity ș.a.), prezența rotațională (U.S. Department

<sup>1</sup> În iulie 2006, Parlamentul României a ratificat acordul istoric care a permis dislocarea trupelor americane în facilități militare românești pentru instruire și alte scopuri, ca parte a unui proces mai amplu de revizuire a posturii globale de apărare a SUA (U.S. *Global Defense Posture Review*).

of State, 2025), sistemele antirachetă de apărare<sup>2</sup> (U.S. Department of State, 2025), capacitățile ISR (Secretary of the Air Force International Affairs, 2021) și descurajarea nucleară indirectă (NATO, 2025) sunt asigurate de SUA. Din această perspectivă, România nu deține o alternativă funcțională la SUA. Prin urmare, situația la care asistăm nu este o „distanțare” față de SUA, ci, mai degrabă, o ajustare prudentă a unei potențiale dependențe exclusive.

Proiecția puterii unui stat este definită prin capacitatea sa de a influența mediul internațional prin instrumente militare, economice, științifice și tehnologice (Simileanu, 2025). În prezent, SUA, Republica Populară Chineză și Federația Rusă urmăresc realizarea unei sinergii între resurse și strategia națională, fiecare adaptând această sinergie în funcție de propriile interese strategice și vulnerabilități (Ib.). În acest moment, SUA își mențin statutul hegemonic printr-un ansamblu de măsuri și capacități combinate, precum rețeaua globală de baze militare americane, prezența operațională NATO în Europa, capacitatea navală globală (*blue-water navy*), precum și capacitățile tehnologice, cibernetice și de informații. În fața alegerii dintre un asemenea partener strategic și o alianță de proximitate, precum UE, opțiunea exclusivă este imposibil de luat în considerare. Prin urmare, o politică de *hedging* reprezintă singura poziție matură pe care un stat o poate adopta.

Linia de ruptură a dezbaterii strategice actuale rezidă, de fapt, în poziționarea României în contextul curent, care include atât controversa privind Groenlanda, cât și relația mai degrabă cooperantă decât antagonică dintre administrația Trump și administrația rusă. În acest sens, România nu își „mută” strategic orientarea dinspre SUA către UE, ci își ajustează *hedging*-ul într-un context în care centrul de greutate al garanțiilor europene de securitate începe să se deplaseze parțial. Creșterea rolului României ca pilon de stabilitate în regiunea



*Proiecția puterii unui stat este definită prin capacitatea sa de a influența mediul internațional prin instrumente militare, economice, științifice și tehnologice. În prezent, SUA, Republica Populară Chineză și Federația Rusă urmăresc realizarea unei sinergii între resurse și strategia națională, fiecare adaptând această sinergie în funcție de propriile interese strategice și vulnerabilități.*

<sup>2</sup> România găzduiește un element-cheie al efortului american de apărare antirachetă pentru NATO, cunoscut sub numele de *European Phased Adaptive Approach (EPAA)*. Sistemul, pe deplin operațional, a fost integrat în arhitectura de apărare antirachetă balistică a NATO în cadrul Summitului NATO de la Varșovia, din iulie 2016. Cele două state au semnat un acord privind apărarea antirachetă balistică, în anul 2011. În octombrie 2014, Marina SUA a înființat oficial *Naval Support Facility Deveselu* – prima bază navală nouă a SUA, deschisă după 1987, unde a fost construit amplasamentul de apărare antirachetă *Aegis Ashore* din cadrul EPAA. Baza găzduiește, în mod permanent și rotațional, peste o sută de marinari americani și contractori ai Marinei SUA.



*Episodul Groenlanda nu orientează România exclusiv către UE, dar îi consolidează reflexul de diversificare strategică. Într-adevăr, România devine mai orientată strategic către UE, însă nu într-un sens substitutiv, ci complementar, mai ales în domenii precum securitatea economică, energia, reziliența societală, infrastructura critică, mobilitatea militară și industria de apărare.*

Mării Negre este susținută atât de *NATO 2030* (Blessing, Elgin, Ewers-Peters, 2021), cât și de *Busola Strategică a UE*, ambele documente subliniind importanța acestei regiuni pentru securitatea euroatlantică. În acest context, România are potențialul de a deveni un nod strategic de convergență între inițiativele NATO și cele ale UE, contribuind atât la descurajarea militară, cât și la reziliența regională și securitatea extinsă.

În ceea ce privește sprijinul exprimat de statele membre ale UE pentru Danemarca în chestiunea Groenlandei, în contextul declarațiilor lui Donald J. Trump, acest episod transmite un semnal politic important, însă nu unul decisiv din punct de vedere militar. Pentru România, mesajul este că UE începe să răspundă mai coerent la nivel politic presiunilor externe, inclusiv celor provenite din SUA. Totuși, această coeziune nu se traduce automat într-o descurajare militară credibilă. România interpretează acest episod nu ca pe o „ruptură transatlantică”, ci, mai degrabă, ca pe un indicator al imprevizibilității politicii americane, în special sub influența ciclurilor electorale.

În acest sens, episodul Groenlanda nu orientează România exclusiv către UE, dar îi consolidează reflexul de diversificare strategică. Într-adevăr, România devine mai orientată strategic către UE, însă *nu într-un sens substitutiv, ci complementar*, mai ales în domenii precum securitatea economică, energia, reziliența societală, infrastructura critică, mobilitatea militară și industria de apărare. Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că securitatea militară reală rămâne transatlantică. Aceasta este esența actualei abordări românești de *hedging*: *SUA pentru descurajare militară și UE pentru sustenabilitate strategică*.

România nu practică o formă de *hedging* orientată către „echilibrarea între marile puteri”, așa cum se observă în anumite regiuni ale Asiei, ci mai degrabă un *hedging intra-alianță*, rămânând ferm ancorată în NATO, consolidându-și poziția în cadrul UE și evitând, pe cât posibil, dependența exclusivă de un singur ax politic. Acest tip de *hedging* este *defensiv*, transparent și pe deplin compatibil cu alianțele existente. De fapt, angajamentele în cadrul NATO, consolidarea continuă a profilului strategic al României în UE și parteneriatele sale strategice constituie triada de acțiune care fundamentează politica externă și de securitate a României.

Evoluția *hedging-ului strategic românesc* către o formă mai coerentă și instituționalizată este compatibilă cu viziunea articulată în Strategia Națională de Apărare a României, care introduce conceptul de „*independență solidară*”. Acest concept surprinde echilibrul dintre consolidarea capacităților naționale și asumarea responsabilităților aliate, confirmând că flexibilitatea strategică a României nu reprezintă o expresie a ambiguității, ci a maturității decizionale într-un sistem internațional volatil. În această logică, *hedging-ul strategic românesc* este de așteptat să devină mai sofisticat și mai instituționalizat, evoluând de la răspunsuri *ad-hoc* către politici coerente de diversificare, integrate în strategiile naționale și europene de securitate și reziliență.

## CONCLUZII

În actualul mediu volatil, caracterizat de instabilitate, competiție strategică, numeroase vulnerabilități și amenințări hibride, poziționarea geostrategică a României impune, cel puțin, o abordare flexibilă a securității naționale. Astfel, România nu își poate construi securitatea exclusiv pe o singură axă de putere, ci printr-un echilibru atent între alianțe, parteneriate și capacități proprii.

Apartenența simultană la NATO și la UE îi conferă României un avantaj strategic dublu, permițându-i să combine securitatea militară transatlantică cu instrumente europene de dezvoltare, reziliență și stabilitate economică, esențiale pentru susținerea unei securități pe termen lung și pentru reducerea vulnerabilităților interne.

*Hedging-ul strategic* practicat de România este unul *limitat, selectiv și intra-aliat*, orientat spre diversificarea opțiunilor economice, energetice și diplomatice, cu un rol direct în îmbunătățirea rezilienței statale la nivel strategic, fără a pune sub semnul întrebării angajamentele ferme față de spațiul euroatlantic.

Evoluțiile geopolitice recente nu indică neapărat o reorientare strategică a României, ci, mai degrabă, o recalibrare pragmatică a echilibrului dintre dimensiunea transatlantică și cea europeană, menită să sporească și mai mult reziliența și relevanța strategică a statului roman într-un mediu internațional imprevizibil.



*Apartenența simultană la NATO și la UE îi conferă României un avantaj strategic dublu, permițându-i să combine securitatea militară transatlantică cu instrumente europene de dezvoltare, reziliență și stabilitate economică, esențiale pentru susținerea unei securități pe termen lung și pentru reducerea vulnerabilităților interne.*



Succesul strategiei de *hedging* a României va depinde în mod ferm de consolidarea capacităților proprii, atât militare, cât și civile, astfel încât flexibilitatea strategică să reprezinte un *instrument de anticipare și influență*, nu doar de adaptare la presiunile externe.

## BIBLIOGRAFIE:

1. Administrația Prezidențială (19 octombrie 2020), *Strategia Națională de Apărare a Țării (2020-2024)*, [https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia\\_Nationala\\_de\\_Aparare\\_a\\_Tarii\\_2020\\_2024.pdf](https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_2020_2024.pdf), accesat la 22 februarie 2026.
2. Administrația Prezidențială (2026), *Strategia Națională de Apărare a Țării (2025-2030)*, <https://www.presidency.ro/files/userfiles/Strategia%20Na%C8%9Bional%C4%83%20de%20Ap%C4%83rare%20a%20%C8%9A%C4%83rii%20pentru%20perioada%202025-2030.pdf>, accesat la 2 februarie 2026.
3. Bâtcă, M. (2026). *Agenția Media a Armatei, România, partener important pentru SUA*, <https://presamil.ro/romania-partener-important-pentru-sua/>, accesat la 22 februarie 2026.
4. Blessing, J., Elgin, K.E., Ewers-Peters, N.M. (august 2021), *NATO 2030 – Towards a New Strategic Concept and Beyond*, <https://sais.jhu.edu/sites/default/files/NATO2030AndBeyondAccessibleVersion.pdf>, accesat la 22 februarie 2026.
5. Caloianu, A.F. (f.a.). *De la hedging la hotărâre: s-a terminat dansul pe muchie de cuțit?*, <https://www.casamariinegre.ro/studii/geopolitica/585/de-la-hedging-la-hotarare-s-a-terminat-dansul-pe-muchie-de-cutit>, accesat la 22 februarie 2026.
6. Ciorciari, H. (2019). *Hedging in international relations: an introduction*, <https://academic.oup.com/irap/article-abstract/19/3/367/5563899?redirectedFrom=fulltext>, accesat la 21 ianuarie 2026.
7. Constantin, H. (2025). *Geopolitica – Geostrategie și infrastructuri critice*, anul XXIII, nr. 107 (2/2025). *Diplomatic resources as a strategic dimension of national security*, Editura Top Form - Asociația de geopolitică „Ion Conea”.
8. Eduard, S. (2026). *Mircea Abrudean, după Forumul de Securitate din SUA: România își menține angajamentele asumate, inclusiv 5% din PIB pentru apărare*, [https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/mircea-abrudean-dupa-forumul-de-securitate-din-sua-romania-isi-mentine-angajamentele-asumate-inclusiv-5-din-pib-pentru-aparare-3616051?\\_\\_grsc=cookies&\\_\\_grts=59032647&\\_\\_gru\\_a=940676c3a8a8572ffba9e3881d0fb19&\\_\\_](https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/mircea-abrudean-dupa-forumul-de-securitate-din-sua-romania-isi-mentine-angajamentele-asumate-inclusiv-5-din-pib-pentru-aparare-3616051?__grsc=cookies&__grts=59032647&__gru_a=940676c3a8a8572ffba9e3881d0fb19&__), accesat la 22 februarie 2026.
9. *Globalsecurity, U.S. Bases in Romania*, <https://www.globalsecurity.org/military/facility/romania.htm>, accesat la 21 ianuarie 2026.

10. Glod, P.-V. (2025). *The resilience of the Romanian global social system in the context of the contemporary military phenomenon*. *Geopolitica – Geostrategie și infrastructuri critice*, p. 13.
11. MAE (2025). *Ministerul Afacerilor Externe, Parteneriatul strategic România-SUA*, <https://www.mae.ro/node/4944>, accesat la 22 februarie 2026.
12. NATO (2022). *Countering Disinformation: A Multinational strategy*, NATO StratCom Centre of Excellence, <https://stratcomcoe.org/>, accesat la 22 ianuarie 2026.
13. NATO, *NATO's annual nuclear exercise Steadfast Noon begins*, <https://www.nato.int/en/news-and-events/articles/news/2025/10/13/natos-annual-nuclear-exercise-steadfast-noon-begins>, accesat la 22 februarie 2026.
14. Popovici, A. (2025). *Ce conține noua strategie de securitate a României, Președintele mizează pe „independența solidară”*, <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/ce-contine-noua-strategie-de-securitate-a-romaniei-ce-este-zindependenta-solidara-document.html>, accesat la 22 februarie 2026.
15. *Secretary of the Air Force International Affairs* (2021), *USAF conducts ISR mission in Romania*, <https://www.safia.hq.af.mil/IA-News/Article/2495135/usaf-conducts-isr-mission-in-romania/>, accesat la 22 ianuarie 2026.
16. Simileanu, V. (2025). *Impactul resurselor în proiectarea puterii unui actor statal*. *Geopolitica – Geopolitică și resurse*, p. 91.
17. *U.S. Department of State* (2025), *U.S. Security Cooperation with Romania*, <https://www.state.gov/u-s-security-cooperation-with-romania/>, accesat la 22 februarie 2026.

